

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2015/11 (Değişik İşler)

Karar Sayısı:2016/6

Karar Tarihi:5.5.2016

R.G. Tarih – Sayı:20. 05.2016 - 29717

DAVACI: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI: Güçlenen Türkiye Partisi

DAVANIN KONUSU: Güçlenen Türkiye Partisinin kendiliğinden dağılma halinin ve buna bağlı olarak hukuki varlığının sona erdiğinin tespitine karar verilmesi talebidir.

I- DAVANIN GEREKÇESİ

Güçlenen Türkiye Partisi, kuruluşuna dair bildiri ve eklerini 12.10.2009 tarihinde İçişleri Bakanlığına vererek 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 8. maddesine göre tüzel kişilik kazanmıştır. İlk büyük kongresini süresinde yapmayan ve zorunlu organlarını oluşturmamayan Parti hakkında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 10.12.2015 tarihinde düzenlenen iddianame ile kendiliğinden dağılma halinin ve buna bağlı olarak hukuki varlığının sona erdiğinin tespitine karar verilmesi talep edilmektedir.

II- İDDİANAME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 10.12.2015 tarih ve 51047475/3146 sayılı iddianamesi şöyledir:

“Güçlenen Türkiye Partisi 12.10.2009 tarihinde gerekli belgelerini İçişleri Bakanlığına vermekle, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 8. maddesi uyarınca tüzel kişiliğini kazanmıştır.

Parti tüzel kişilik kazanmasından başlayarak iki yıl içinde ilk büyük kongresini toplamamış ve zorunlu organlarını oluşturmamıştır. Davalı Siyasi Partiye 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasasının 14/6. maddesi gereğince kongre yapılması için yazılan yazılarımız parti genel merkezinin boş olması nedeniyle iade edilmiş ve yapılan tüm adres aramalarına rağmen parti adresi tespit edilememiştir.

Bu nedenlerle 2820 sayılı Kanunun emredici hükümlerine göre, adı geçen parti tüzel kişilik kazanmasından başlayarak iki yıl içinde ilk büyük kongresini toplamadığı ve zorunlu organlarını oluşturmamış olduğu değerlendirilmektedir.

Davalı Güçlenen Türkiye Partisinin 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasasının 14/7. fıkrasının son cümlesi ve 121. maddesi, 5253 sayılı Demekler Yasasının 36. maddesi aracılığıyla 4721 sayılı Türk Medeni Yasası’nın 87. maddesinin 2. bendi uyarınca süresinde ilk büyük kongresini yapmaması ve zorunlu organlarını oluşturmaması nedeni ile kendiliğinden dağılma halinin ve buna bağlı olarak hukuki varlığının sona erdiğinin tespitine karar verilmesi iddia ve talep olunur.”

III- İNCELEME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının iddianamesi, Raportör Sadettin CEYHAN tarafından hazırlanan rapor, ilgili Anayasa ve kanun hükümleri, bunların gerekçeleri ile diğer belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Güçlenen Türkiye Partisinin süresi içinde ilk büyük kongresini yapmadığını ve zorunlu organlarını oluşturmadığını ileri sürerek kendiliğinden dağılma halinin ve buna bağlı olarak hukuki varlığının sona erdiğinin tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 25.12.2015 tarih ve 33787353/2015-11 (Değ.İşler)-1098 sayılı savunma isteyen yazısının tebligatı, bildirilen Parti adresinin boş olması nedeniyle 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 28. maddesi hükümlerine göre yapılmıştır. Parti süresi içerisinde herhangi bir savunma yapmamıştır.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin birinci fıkrasında siyasi partilerin en yüksek organının büyük kongre olduğu, yedinci fıkrasında parti kurucularının ilk büyük kongreyi, partinin tüzelkişilik kazanmasından başlayarak iki yıl içinde toplamak zorunda oldukları belirtilmiştir.

Buna göre, gerekli kuruluş bildirisi ve eklerini 12.10.2009 tarihinde İçişleri Bakanlığına vererek 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 8. maddesine göre tüzel kişilik kazanmış bulunan Güçlenen Türkiye Partisinin bu tarihten itibaren iki yıl içinde ilk büyük kongresini toplaması ve zorunlu organlarını oluşturması gerekmektedir.

Siyasî Partiler Kanunu'nun 121. maddesinin birinci fıkrasında, *“Türk Kanunu Medenîsi ile Dernekler Kanununun ve dernekler hakkında uygulanan diğer kanunların bu kanuna aykırı olmayan hükümleri, siyasî partiler hakkında da uygulanır”* denilmektedir. Türk Medeni Kanunu'nun 87. maddesinde, kuruluş amacının gerçekleşmesinin olanaksız hale gelmesi, ilk genel kurul toplantısının kanunda öngörülen sürede yapılmamış ve zorunlu organlarının oluşturulmamış olması, Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hale gelmesi, olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılmaması halleri, derneğin kendiliğinden sona erme nedenleri arasında sayılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 12.10.2009 tarihinde tüzel kişilik kazanan ve ilk büyük kongresini süresinde yapmayan Güçlenen Türkiye Partisinin hukuki varlığının sona ermiş olduğunun tespitine karar verilmesi gerekir.

Diğer taraftan 2820 sayılı Yasa'nın 110. maddesinde, *“Kapanan bir siyasi partinin malları, büyük kongre toplanma yeter sayısının salt çoğunluğunun oyu ile alacağı bir karar üzerine, bir diğer siyasi partiye veya başka bir parti ile birleşmek için kapanma kararı alınmışsa, birleşeceği partiye, ilgili partinin de kabul etmesi şartıyla devredilebilir. Aksi halde kapanan siyasi parti malları Hazineye geçer”* denilmektedir. Bu durumda, tüzelkişiliği sona eren Parti mallarının Hazineye geçmesi gerekir.

IV- HÜKÜM

A- Güçlenen Türkiye Partisinin, 22.4.1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 121. maddesi yollamasıyla, 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 87. maddesi gereğince dağılmış sayılarak hukuki varlığının sona erdiğine,

B- Partinin tüm mallarının, 2820 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Hazineye geçmesine,

Esas Sayısı:2015/11 (Değişik İşler)

Karar Sayısı:2016/6

C- Gereğinin yerine getirilmesi için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine,

5.5.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Alparslan ALTAN

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ